

dokarallah.org

Kari na 4: Gashi da Gemun Kirista

UMARNIN ALLAH MAI SAUKI SOSAI, AMMA AN YI WATSI DA SHI GABA ƊAYA

UMARNIN DA KE CIKIN FIRISTOCI 19:27

Babu wani dalili na Littafi Mai Tsarki da zai sa kusan dukkan ƙungiyoyin Kirista su yi watsi da umarnin Allah game da yadda maza za su bar gashinsu da gemunsu kamar yadda Ubangiji ya bayyana.

Mun san cewa dukan Yahudawa sun kiyaye wannan umarni da aminci a duk lokacin Littafi Mai Tsarki ba tare da katsewa ba, kamar yadda Yahudawa masu tsaurin bin al'ada a yau suke ci gaba da kiyaye shi, ko da yake sun ƙara wasu abubuwan da ba na Littafi Mai Tsarki ba sakamakon rashin fahimtar nassi da malamai suka yi.

Babu shakka kuma cewa Yesu, tare da dukan manzanninsa da almajiransa, ya yi biyayya da aminci ga dukan umarnan da ke cikin Attaura, har da Firistoci 19:27:
"Kada ku aske gashin da ke kewayen kanku, ko ku aske gefen gemunku har kusa da fata."

TASIRIN AL'ADUN GIRKA DA ROMAWA

Kiristoci na farko sun fara kauce wa umarnin game da gashi da gemu, musamman saboda tasirin al'adu a farkon ƙarnukan zamanin Kiristanci.

AL'ADU DA YIN RANGWAME

Yayin da Kiristanci ya yaɗu ko'ina cikin duniyar Girka da Roma, waɗanda suka tuba sun zo da al'adunsu tare da su. Helenawa da Romawa duk suna da ƙa'idojin tsafta da

gyaran jiki waɗanda suka haɗa da aski da rage gashi da gemu. Waɗannan al’adu sun fara rinjayar al’adun Kiristoci Al’ummai.

Kiristoci na farko sun sami tasiri daga kamannin Romawa da Helenawa, kuma suka fara yin watsi da Dokar Allah game da yadda za su bar gashinsu da gemunsu.

GAKAR KAGUWAR IKILISIYA

A wannan lokaci ne ya kamata shugabannin ikilisiya su tsaya da ƙarfi wajen jaddada muhimmancin kasancewa da aminci ga koyarwar annabawa da Yesu, ko da mene ne ƙimomin al’adu da al’adunsu.

Bai kamata su yi rangwame ga ko ɗaya daga cikin umarnan Allah ba. Amma wannan rashin tsayin daka ya ci gaba daga tsara zuwa tsara, ya haifar da mutane da suka raunana wajen kasancewa da aminci ga Dokar Allah.

RAGOWAR DA ALLAH YA KIYAYE

Wannan rauni yana nan har wa yau, kuma ikilisiyar da muke gani yanzu ta yi nisa da wadda Yesu ya kafa. Dalilin da ya sa ta ci gaba da wanzuwa shi ne kawai cewa, kamar kullum, Allah ya kiyaye ragowa:

“Mutane dubu bakwai waɗanda ba su durkusa wa Ba’al ba, kuma ba su sumbace shi ba“ (1 Sarakuna 19:18).

MUHIMMANCIN UMARNIN

TUNATARWA GAME DA BIYAYYA

Umarnin game da gashi da gemu abin tunatarwa ne na zahiri game da biyayyar mutum da kuma ware kansa daga tasirin duniya. Yana nuna salon rayuwar da aka kebe don girmama umarnan Allah maimakon ƙa’idojin al’adu ko na al’umma.

Babu wani nassi a cikin Littattafai Mai Tsarki da ya nuna cewa Allah ya soke umarninsa game da gashi da gemu. Yesu da almajiransa duk sun bar gashinsu da gemunsu bisa ga doka.

Yesu da manzanninsa sun nuna wannan biyayya ta misalinsu, kuma ya kamata misalinsu ya ƙarfafa muminai na yanzu su dawo ga wannan umarni da aka yi watsi da shi sau da yawa, a matsayin wani ɓangare na kasancewa da aminci ga tsarkakakkiyar Dokar Allah.

YESU, GEMUNSA DA GASHINSA

YESU A MATSAYIN MISALI MAFI GIRMA

Yesu Kiristi ya ba mu misali mafi girma ta rayuwarsa game da yadda duk wanda yake neman rai na har abada ya kamata ya yi rayuwa a wannan duniya. Ya nuna muhimmancin yin biyayya ga dukan umarnan Uba, har da umarnin game da gashi da gemun ’ya’yan Allah.

Misalinsa yana da muhimmanci ta fuskoki biyu: ga mutanen zamaninsa da kuma ga tsararraki masu zuwa na almajirai.

KALUBALANTAR AL’ADUN MALAMAI

A zamaninsa, bin Attaura da Yesu ya yi ya zama martani ga koyarwar malamai da dama waɗanda suka mamaye rayuwar Yahudawa. Waɗannan koyarwa sun yi kama da tsananin biyayya ga Attaura, amma a gaskiya, galibinsu al’adun mutane ne da aka ƙirƙira domin su sa mutane su zama “bayi” ga waɗannan al’adu.

BIYAYYA TSANTSATSA BA TARE DA ƁATAWA BA

Ta wurin kiyaye Attaura da aminci—har da umarnan game da gemunsa da gashinsa—Yesu ya ƙalubalanci waɗannan gurbacewar, ya kuma ba da misali mai tsabta, marar gurɓatawa na yin biyayya ga Dokar Allah.

GEMUN YESU A CIKIN ANNABCI DA WAHALARSA

An kuma jaddada muhimmancin gemun Yesu a cikin annabci da kuma wahalarsa. A annabcin Ishaya game da azabar da Almasihu zai sha, a matsayinsa na bawan da yake shan wahala, ɗaya daga cikin azabobin da Yesu ya sha ita ce a fizge gemunsa a cire: *“Na miƙa bayana ga waɗanda suka buge ni, kumatuna ga waɗanda suka fizge gemuna; ban ɓoye fuskata daga ba’a da tofawa ba”* (*Ishaya 50:6*).

Wannan bayani yana jaddada ba kawai wahalar jiki da Yesu ya sha ba, har ma da tsayin dakan da ya yi wajen yin biyayya ga umarnan Allah, ko da yake yana fuskantar azaba mai muni da ba za a iya misaltawa ba. Misalinsa ya ci gaba da zama tunatarwa mai ƙarfi ga mabiyansa a yau, su girmama Dokar Allah a kowane fanni na rayuwa, kamar yadda shi ma ya yi.

YADDA ZA A KIYAYE WANNAN UMARNI NA HAR ABADA DA KYAU

TSAWON GASHI DA GEMU

Ya kamata maza su bar gashinsu da gemunsu da tsawon da zai sa a gane suna da su duka ko da daga nesa aka gan su. Kada su yi tsawo da yawa, ko gajarta da yawa; babban abin lura shi ne kada a rage gashi ko gemu har kusa da fata.

KADA A ASKE SIFFAR DA SUKA YI TA HALITTA

Dole ne kada a aske gashi da gemu a gefunansu na halitta. Wannan shi ne babban ɓangaren umarnin, kuma ya ta'allaka ne da kalmar Ibrananci *pe'ah* (פאה), wadda take nufin gefen da ya fito, iyaka, gefe, kusurwa ko gefen abu. Ba tana magana ne game da tsawon kowace sumar gashi ba, sai dai game da gefunan halitta na gashi da gemu. Alal misali, an yi amfani da kalmar *pe'ah* ɗin nan game da gefunan gona: *"Sa'ad da kuke girbe amfanin gonarku, kada ku girbe har iyakar gonarku (pe'ah), ko ku tattara ragowar amfanin gonarku"* (*Firistoci 19:9*).

A bayyane yake cewa wannan ba yana magana game da tsawo ko tsinin alkama (ko wata shuka) ba, amma game da iyakar gonar kanta. Haka nan za a fahimci batun gashi da gemu.

ABUBUWAN DA SUKA WAJABA DOMIN KIYAYE UMARNIN

1. **A Bar Su A Bayyane:** Ya kamata gashi da gemu su kasance a bayyane kuma a iya gane su, suna nuna bambancin da Allah ya umarta.
2. **A Kiyaye Gefun Halitta:** Dole ne kada a aske ko sauya gefunan halitta na layin gashi da gemu.

Ta wurin bin waɗannan ƙa'idoji, maza za su iya kiyaye wannan umarni na Allah game da gashinsu da gemunsu da aminci, suna girmama umarnan Allah na har abada kamar yadda aka nufa.

HUJJOJIN DA BA SU INGANTA BA NA RASHIN YIN BIYAYYA GA WANNAN UMARNIN ALLAH:

HUJJA MARAR INGANCI: “Waɗanda suke son gemu ne kawai suke bukatar su yi biyayya”

Wasu maza, har da shugabannin ƙungiyoyin Masihiyawa, suna jayayya cewa ba sai sun yi biyayya ga wannan umarni ba domin suna aske gemunsu gaba ɗaya. Bisa ga wannan tunani marar ma’ana, umarnin zai shafi mutum ne kawai idan ya zaɓi ya “bar gemu.” Wato, sai dai idan mutum yana son ya bar gemu (ko gashi) ya yi tsawo ne zai bukaci ya bi umarnan Allah.

Ba a sami wannan hujja mai sauƙin amfani a cikin nassi mai tsarki ba. Babu wani sharadin “idan” ko “ko da”, umarni bayyanannu ne kawai game da yadda ya kamata a bar gashi da gemu. Idan aka yi amfani da irin wannan tunani, mutum zai iya yin watsi da wasu umarnai, kamar na Asabar:

- *“Ba sai na kiyaye rana ta bakwai ba, domin ba na kiyaye wata rana,”* ko

- *“Ba sai na damu da naman da aka hana ba, domin ba na tambayar irin naman da ke cikin farantina.”*

Irin wannan hali ba zai shawo kan Allah ba, domin yana ganin cewa mutum yana kallon dokokinsa ba a matsayin abin jin daɗi ba, sai dai a matsayin wani ƙunci da yake fatan da ma babu shi. Wannan ya sha bamban ƙwarai da halin mawaƙan zabura:
“Ya Ubangiji, ka koya mini in fahimci dokokinka, zan kuwa kiyaye su koyaushe. Ka ba ni fahimta domin in kiyaye dokarka, in yi mata biyayya da dukan zuciyata” (Zabura 119:33-34).

HUJJA MARAR INGANCÍ: “Umarnin gemu da gashi yana da alaƙa da al’adun arna na al’umman da ke makwabtaka”

Sau da yawa ana fassara umarnin game da gashi da gemu ba daidai ba, ana cewa yana da alaƙa da ibadun arna game da matattu, don kawai ayoyin da ke kusa da shi a wannan babin sun ambaci wasu ayyuka da Allah ya hana. Amma idan muka bincika mahallin da al’adar Yahudawa, za mu ga cewa wannan fassara ba ta da tushe mai ƙarfi a cikin Littattafai Mai Tsarki.

Wannan umarni bayyanannen umarni ne game da kamannin mutum, **ba tare da ambaton al’adun arna game da matattu ko wata al’adar arna ba**.

FAƊAƊƊEN MAHALLIN FIRISTOCI 19

Wannan babi na Firistoci ya ƙunshi dokoki iri-iri da suka shafi fannoni dabam-dabam na rayuwar yau da kullum da ɗabi’a. Waɗannan sun haɗa da umarnai game da:

- Kada a yi duba ko sihiri (Firistoci 19:26)
- Kada a yi wa jiki yanka ko zane-zanen fata saboda matattu (Firistoci 19:28)
- Kada a yi karuwanci (Firistoci 19:29)
- A kyautata wa baƙi (Firistoci 19:33-34)
- A girmama tsofaffi (Firistoci 19:32)
- A yi amfani da ma’auni da mizani na gaskiya (Firistoci 19:35-36)
- Kada a haɗa iri iri dabam-dabam (Firistoci 19:19)

Kowace daga cikin waɗannan dokoki tana nuna takamaiman damuwar Allah game da tsarki da tsari a cikin mutanen Isra'ila. Saboda haka, yana da muhimmanci a yi la'akari da kowane umarni bisa ga abin da yake nufi da kansa. Ba za a iya cewa kawai umarnin kada a aske gashi da gemu yana da alaƙa da al'adun arna ba, don kawai aya ta 28 ta ambaci yanka a jiki saboda matattu, kuma aya ta 26 ta yi magana game da maita.

BABU SHARADI A CIKIN UMARNIN

BABU KEƁANCEWA A CIKIN LITTAFI MAI TSARKI

Ko da yake akwai wurare a cikin Tanakh da suka danganta aske gashi da gemu da makoki, babu inda Littafi Mai Tsarki ya ce mutum zai iya aske gashinsa da gemunsa **matuƙar ba ya yin haka a matsayin alamar makoki**.

Wannan sharadi da aka ƙara wa umarnin ƙari ne na mutane—ƙoƙarin ƙirƙirar keɓancewa da Allah bai sa a cikin Dokarsa ba. Irin wannan fassara tana ƙara wasu sharuɗɗa da babu su a cikin nassi mai tsarki, tana kuma bayyana neman hujjojin da za a yi amfani da su wajen **guje wa** cikakkiyar biyayya.

SAUYA UMARNAN TAWAYE NE

Wannan hali na sauya umarnai bisa ga sauƙin mutum, maimakon bin abin da aka umarta a fili, ya saba wa ruhun miƙa kai ga nufin Allah. Nassin da suka ambaci aske saboda matattu gargaɗi ne cewa wannan uzurin ba zai halatta karya umarnin game da gashi da gemu ba.

YAHUDAWA MASU BIN AL'ADA

FAHIMTARSU GAME DA UMARNIN

Ko da yake a fili suke da fahimta marar daidai game da wasu bayanai na aske gashi da gemu, tun zamanin dā Yahudawa masu bin al'ada sun fahimci cewa umarnin da ke cikin Firistoci 19:27 ya bambanta da dokokin da suka shafi al'adun arna.

Suna kiyaye wannan bambanci, suna gane cewa haramcin yana nuna ƙa'idar tsarki da warewa, ba shi da alaƙa da makoki ko ibadun bautar gumaka.

BINCIKEN KALMOMIN IBRANANCI

Kalmomin Ibrananci da aka yi amfani da su a aya ta 27, kamar *taqqifu* (תקפו), wato “yanke ko aske kewaye,” da kuma *tashchit* (תשחית), wato “lalata” ko “halaka,” suna nuna haramcin sauya kamannin halitta na mutum ta hanyar da ta ƙaskantar da siffar tsarki da Allah yake sa ran mutanensa su nuna.

Babu wata alaƙa ta kai tsaye da al’adun arna da aka bayyana a ayoyin da ke gaba ko waɗanda suka gabata.

UMARNIN A MATSAYIN KA’IDAR TSARKI

Da’awar cewa Firistoci 19:27 yana da alaka da ibadun arna ba daidai ba ce kuma mai son kai ce. Ayar tana cikin jerin umarnan da ke shiryar da halayya da kamannin mutanen Isra’ila, kuma ko da yaushe an fahimce ta a matsayin umarni dabam, wanda ya bambanta da ibadun makoki ko bautar gumaka da aka ambata a wasu wurare.

KOYARWAR YESU TA MAGANA DA MISALI

Mai bin Kristi na gaskiya yana ɗaukar rayuwar Yesu a matsayin abin koyi ga komai. Yesu ya bayyana sarai cewa idan muna ƙaunarsa, za mu yi biyayya ga Uba da Ɗan.

Wannan ba bukata ce ga marasa ƙarfi ba, sai dai ga waɗanda suka kafa idanunsu a kan Mulkin Allah, kuma suke shirye su yi duk abin da ya kamata domin su sami rai na har abada—ko da hakan zai sa abokai, ikilisiya da iyali su yi hamayya da su.

UMARNAN DA GALIBIN KIRISTANCI YA YI WATSI DA SU

Umarnan game da gashi da gemu, *Tzitzit* , kaciya, Asabar, da kuma naman da aka hana kusan dukkan Kiristanci suna yin watsi da su. Waɗanda suka ƙi bin taron mutane lallai za su fuskanci tsanantawa, kamar yadda Yesu ya gaya mana.

Biyayya ga Allah tana bukatar ƙarfin hali, amma ladan ta shi ne rai na har abada.